

Thorbjørn Baum, konsulent

thob@di.dk, 2328 9685

Thomas Q. Christensen, seniorchefkonsulent

tqch@di.dk, 3377 3316

JANUAR 2017

SMV'ers top 3: Sådan holder kommunerne på os

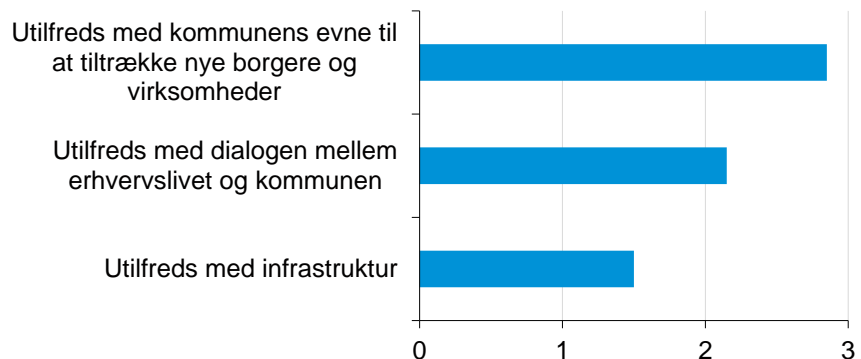
De små og mellemstore virksomheder ligger spredt over hele landet. Hvis kommunerne vil holde på dem, skal der være et velfungerende arbejdsmarked og erhvervsliv, en god dialog og en velfungerende infrastruktur.

De fleste SMV'er er tilfredse med, hvor de ligger

De fleste små og mellemstore virksomheder (SMV'er) er tilfredse med, hvor deres virksomhed ligger i dag og vil gerne blive liggende. Men der er også en række faktorer, der gør SMV'er mere tilbøjelige til at genoverveje deres placering¹. Nedenfor fremgår top 3.

Top 3 argumenter for placering i en anden kommune

Antal gange sandsynligheden er større for, at SMV'en vil placere sig i en anden kommune, hvis SMV'en er:

Anm: Tallene er beregnet som odds ratios ud fra en estimeret logistisk regression på de faktorer, der er signifikant i forhold til de SMV'ers svar på "Hvis du (som et tænkt eksempel) havde mulighed for frit at vælge placeringen af din virksomhed, hvor ville du så placere den?" Definition af top 3 argumenter findes i bilaget tabel 3.
Kilde: Lokalt Erhvervsklima 2016 og DI beregninger

Adgang til medarbejdere og job går hånd i hånd

Virksomhederne genovervejer deres placering, hvis ikke kommunen gør en indsats

For SMV'erne (såvel som for de større virksomheder) er adgangen til et velfungerende arbejdsmarked med velkvalificerede og motiverede medarbejdere altafgørende. Og det gælder uanset hvor i landet, virksomheden er placeret.

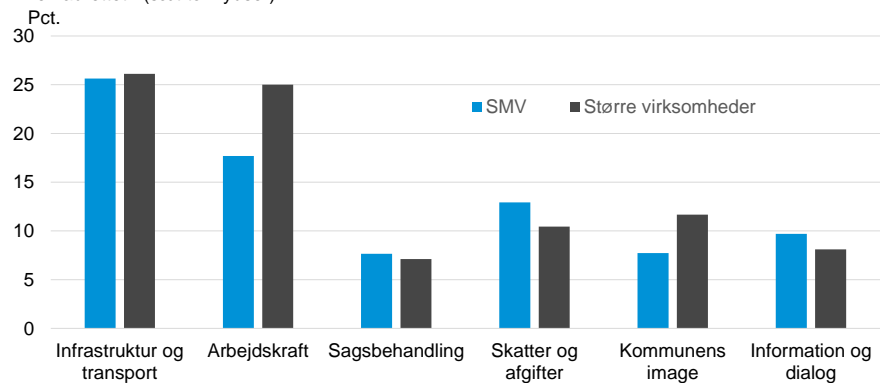
Et velfungerende arbejdsmarked kræver, at der er kvalificerede medarbejdere til stede, der kan besætte stillingerne i virksomhederne. Det skal også ses i sammenhæng med velfungerende virksomheder, hvor der er et bredt udvalg af jobmuligheder. Bliver grundlaget for, at virksomhederne i et område kan rekruttere nye medarbejdere for lille, og er der for få stillinger, som jobsøgende kan søge, bliver det en udfordring for virksomhederne. Derfor er det helt naturligt, at flere SMV'erne vil genoverveje deres placering, hvis de er utilfredse med kommunernes indsats for at tiltrække og fastholde borgere og virksomheder.

Er SMV'erne utilfredse med dialogen med kommunerne eller med den lokale infrastruktur betyder det også, at flere af dem ville overveje at placere sig i en anden kommune.

SMV'erne peger da også netop på en velfungerende infrastruktur og adgang til kvalificerede medarbejdere som de to ud af de tre væsentligste ting, som de ønsker, at kommunen skal gøre en ekstra indsats for.

Ingen stor forskel i, hvad der skal prioriteres i kommunerne

Hvad bør kommunen prioritere højest, hvis den skal styrke virksomhedernes vækstmuligheder fremadrettet? (sæt to krydser)

Anm: Der er i alt 10.768 svar fra samlet 7.299 virksomheder. Antallet af svar er korrigeret for dem, der har svaret "ved ikke" til spørgsmålet. Der er 9.868 fra SMV'er (virksomheder med under 100 ansatte) og 900 svar fra de store virksomheder (virksomheder med over 100 ansatte)
 Kilde: Lokalt Erhvervs-klima 2016

¹ Virksomhederne er konkret blevet bedt om at svare på spørgsmålet om, hvis de (som et tænkt eksempel) havde mulighed for frit at vælge placeringen af virksomheden uden at ændre form og størrelse, hvor de så ville placere virksomheden.

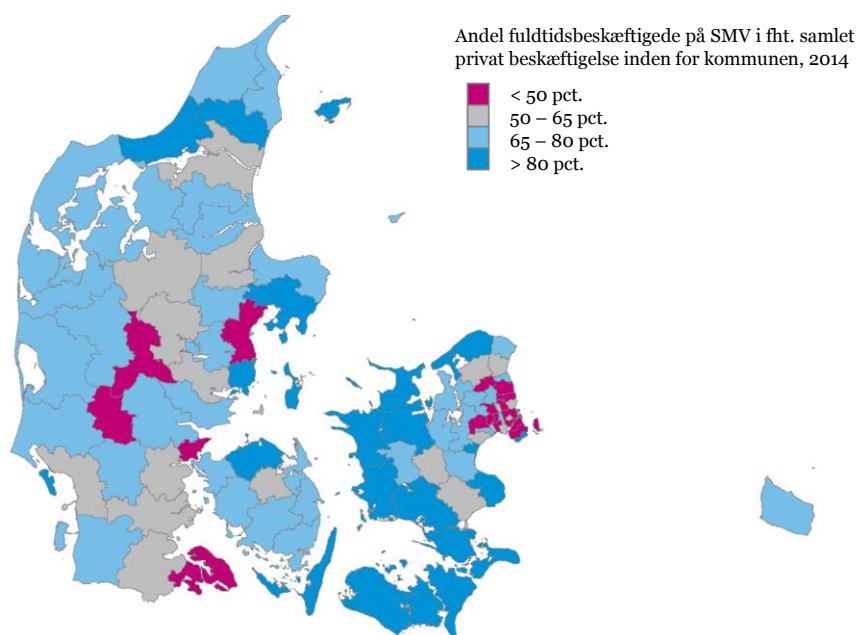
Sammenholdt med prioriteringen blandt de store virksomheder, ser SMV'erne omkostningsniveauet i form af skatter og afgifter som en større torn i øjet, mens behovet for at prioritere adgang til arbejdskraft er lidt mindre (men dog fortsat større en af de væsentligste prioriteter).

Hvem er de små og mellemstore virksomheder (SMV)?

SMV'erne er virksomheder under 100 ansatte. I Danmark har 99 pct. af virksomhederne under 100 ansatte og SMV'erne tegner sig for godt halvdelen af fuldtidsbeskæftigelsen i de private byerhverv.²

SMV'erne dækker alle brancher. F.eks. har 97,3 pct. af industrivirksomhederne under 100 ansatte, og tilsvarende 99,3 inden for handel. SMV'erne står for halvdelen af omsætningen i de danske virksomheder inden for de private byerhverv. Og så ligger SMV'erne spredt over hele landet.

SMV'ere ligger i hele landet

Anm: Opgjort uden offentlig administration, undervisning og sundhed, samt kultur og fritid. Beskæftigelsen opgjort for hovedforholdet for virksomheden.

Kilde: DI-beregninger på baggrund af Danmarks Statistik

Initiativer, der afhjælper geografiske udfordringer

Virksomhederne møder forskellige udfordringer som følge af geografisk placering

Virksomhedernes geografiske placering har betydning for de grundlæggende vilkår for den enkelte virksomhed. Det er meget forskellige udfordringer, virksomhederne møder, hvor de nu engang er placeret. Der vil også inden for den enkelte kommune og branche være store forskelle. Placering i havneområder, hvor der er plads til tung

trafik, er vigtigt for nogle. Adgang til helt særlige medarbejdere har betydning for andre og et velfungerende og overskuelig erhvervsfremmesystem har betydning for en helt tredje type virksomheders udviklingsmuligheder.

Danske virksomheder konkurrerer med udenlandske virksomheder

I sidste ende konkurrerer danske virksomheder mod virksomheder i udlandet, og velstanden i Danmark skabes af private virksomheder, der vinder i denne konkurrence. Skal man kunne understøtte et lokalt velfungerende erhvervsliv, må det aldrig ske på bekostning af, at danske virksomheder er konkurrencedygtige over for udlandet.

Nogle initiativer er derfor mere velegnede end andre

Den øgede koncentration i byerne er derfor heller ikke en udvikling, man bør modvirke med initiativer, der på andre områder reducerer danske virksomheders konkurrencevilkår. Det er en udvikling, hvor man i stedet skal høste de fordele, der er ved de drivkræfter, der er med til at drive befolkningens koncentration i og omkring byerne, dvs. globalisering, det øgede uddannelsesniveau og det øgede velstandsniveau.

Politiske reformer kan have forskelligt geografisk gennemslag

Politiske reformer, der generelt forbedrer virksomhedernes vilkår kan dog have forskelligt geografisk gennemslag. Reforme, der øger arbejdsudbuddet, f.eks. øger adgangen til udenlandske medarbejdere på faglært niveau, kan have større gennemslag uden for Danmarks helt store byer, hvor DI-analyser viser, at andelen af forgæves rekrutteringer efter faglærte er særlig stor.² Det gælder også for reduktioner af en række afgifter, herunder eksempelvis afskaffelsen af PSO'en, der i højere omfang kommer områderne længere væk fra hovedstaden til gavn.³

Konkrete rekrutteringsproblemer, jobcentrenes service og beliggenhed har også betydning

Ud over de førnævnte forhold, der kan få SMV'erne til at genoverveje deres placering, har konkrete oplevelser med ikke at kunne rekruttere medarbejdere og om SMV'en er placeret i en kommune længere væk fra en større by betydning for, om man overvejer at placere sig i en anden kommune.

---

² Se DI-analyse "Hver tredje virksomhed søger forgæves efter medarbejdere" <http://publikationer.di.dk/dikataloger/691/>

³ Se DI-analyse "Vækstinitiativer gavner hele landet" <http://di.dk/SiteCollectionDocuments/Opinion/Geografisk%20virkning%20af%20helhedsplanen.pdf>

Hvad der får SMV'erne til at genoverveje placering

Antal gange chancen er større for, at SMV'en vil placere sig i en anden kommune, hvis SMV'en er:

Anm: Tallene er beregnet som odds ratios ud fra en estimeret logistisk regression på de faktorer, der er signifikant i forhold til de SMV'ers svar på "Hvis du (som et tænkt eksempel) havde mulighed for frit at vælge placeringen af din virksomhed, hvor ville du så placere den?".
Kilde: Lokalt Erhvervs-klima 2016 og DI beregninger

Virksomheder længere væk fra større byer overvejer også placering

Kommunerne kan selvsagt ikke gøre noget ved deres geografiske placering, ligesom kommunerne ikke har indflydelse på samtlige faktorer, der har betydning for, om borgere og virksomheder vil placere sig i den enkelte kommune. Den geografiske fordeling af videregående uddannelsesinstitutioner, regionale og nationale infrastrukturinvesteringer (f.eks. internationale forbindelser) og generelle rammevilkår fastsat fra national side er ikke noget, kommunerne direkte har indflydelse på. Men de har alle betydning for bo- og erhvervs-mulighederne i et område.

Kommunale handlingsmuligheder

Kommunerne kan imidlertid både påvirke det lokale udbud af kvalificeret medarbejdere og de lokale vilkår for virksomhederne. Der er fortsat et væsentligt potentiale for at få flere personer på offentlige overførselsindkomster ind på arbejdsmarkedet og forbedre matchet mellem virksomhedernes og ledige i hver enkelt kommune.

Derudover kan en fornuftig forvaltning af planlov, lokalplaner mv. sikre en erhvervsvenlig udlægning af erhvervsområder. Også døkningsafgiften, der er en kommunal fastlagt skat på erhvervsjendomme, kan afskaffes.

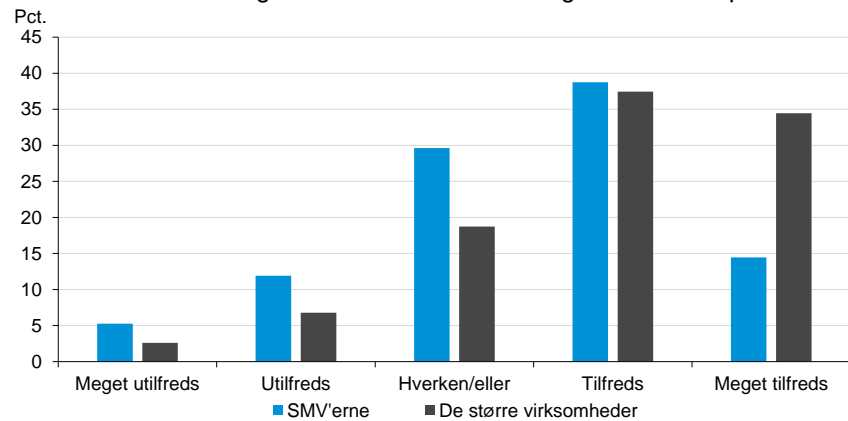
SMV'ere føler sig mindre hørt af kommunerne

Dialogen mellem virksomhederne og kommunerne kan også forbedres. Det drejer sig f.eks. om byggesagsbehandling, dialog om adgang til erhvervsgrunde og indretningen af lokalplaner. Her er der en tendens til, at SMV'erne ikke i så høj grad føler sig hørt i dialogen med kommunerne som de større virksomheder. Således er kun 42 pct. af

SMV'erne tilfredse eller meget tilfredse med dialogen mellem erhvervsliv og de lokale politikere mod 66 pct. af de større virksomheder.

SMV'erne er mindre tilfredse med dialogen med kommunen

Tilfredshed med dialogen mellem erhvervslivet og kommunens politikere

Kilde: Lokal Erhvervsclima 2016

Lokal infrastruktur flytter også medarbejdere

Den trafikale infrastruktur spiller også en vigtig rolle i forhold til tilgængelighed af medarbejdere, transport af varer, og når medarbejderne eller kunderne skal til og fra møder. Det er også den væsentligste faktor i DI's Lokalt Erhvervsclima, når virksomhederne peger på, hvad kommunerne skal prioritere.

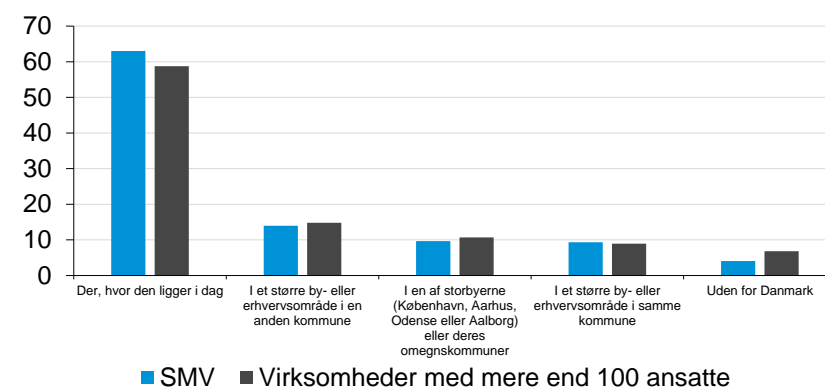
Det er dog 70 pct. af SMV'erne, der vil blive i kommunen

Det er nogle af de udfordringer og vigtige faktorer, der har betydning for, om den enkelte SMV overvejer at placere sig i en anden kommune. Heldigvis svarer godt 70 pct. af SMV'erne dog, at de vil blive enten der, hvor de ligger i dag, eller et andet sted inden for samme kommune. Det er stort set det samme som blandt de større virksomheder.

SMV'erne vil i høj grad blive der, hvor de ligger i dag

Virksomhederne er blevet spurgt om hvor de ville placere sig, hvis de som et tænkt eksempel frit kunne vælge.

Pct.

Anm: Tallene er korrigeret for de virksomheder, der har svaret "ved ikke".
 Kilde: DI's Lokalt Erhvervs klima 2016

Sjældent udlandet, som trækker i SMV'erne

Når virksomhederne overvejer at flytte til en anden kommune, er det oftest et større by- eller erhvervsområde, der trækker. Kun et fåtal af virksomhederne ønsker hellere, at virksomheden var placeret i udlandet. Det gælder for både SMV'erne og de større virksomheder, selvom der er en større andel af de større virksomheder, der hellere ville være placeret i udlandet end blandt SMV'erne.

Virksomheder kan derudover etablere nye aktiviteter andre steder

At mange virksomheder foretrækker at placere sig samme sted, som de ligger i dag, skal ikke forstås således, at virksomhederne i de kommende år ikke vil orientere sig andre steder hen. Virksomhederne kan opretholde hovedaktiviteten, hvor de er i dag, men oprette nye aktiviteter andre steder, ligesom nye virksomheder ikke nødvendigvis vil placere sig der, hvor virksomhederne ligger i dag. Det understreger blot vigtigheden af, at kommunerne gør alt hvad de kan for at sikre de bedste vilkår, særligt på de tre ovenfor nævnte områder (tiltrækning af arbejdskraft, dialog og infrastruktur).

Koncentration af befolkningen i byerne vil fortsætte

Øget koncentration i byerne – men udviklingen går langsomt

Gennem de seneste mange år er befolkningen i højere og højere grad blevet koncentreret i byerne. I 1980 boede 29 pct. af befolkningen i

⁴ De private byerhverv består råstofindvinding, industri, bygge og anlæg, handel, transport, hoteller og restauranter, information og kommunikation, ejendomshandel og udlejning, vidensservice samt rejsebureauer, rengøring og anden operationel service.

en kommune længere væk fra en større by.⁵ Med Danmarks Statistiks seneste befolkningsfremskrivning forventes dette at falde til 24 pct. i 2040. Der er således trods alt tale om et ret begrænset fald set over en periode på hele 60 år.

Flere faktorer skubber befolkningen i retning af byerne

Øget uddannelsesniveau i befolkningen trækker unge derhen, hvor uddannelsesinstitutionerne ligger, og globalisering og øget velstand ændrer vores forbrugsmønstre i retning af større efterspørgsel efter service. Det er også drivkræfter, der bidrager til, at befolkningen i højere grad koncentrerer sig i byerne.

Fordobling af en bys størrelse øger produktiviteten med 2-5 pct.

Derudover skaber større og dybere arbejdsmarkeder bedre muligheder for match, hvor SMV'erne kan finde de medarbejdere med netop de kompetencer, som de har brug for. Analyser fra OECD viser da også, at produktiviten i byer øges med byernes størrelse. OECD finder - hvilket er et bredt anerkendt resultat - at en fordobling af en bys størrelse øger produktiviteten med 2-5 pct. Den øgede produktivitet kommer af bedre matching på arbejdsmarkedet, større konkurrence, specialisering og hurtigere spredning af ideer. Alt sammen faktorer, der øger velstanden.

Udviklingen følger udlandet

Udviklingen i Danmark følger den udvikling, der foregår i udlandet. Men sammenlignet med andre europæiske lande er det en større andel af befolkningen, der bor uden for de større byområder i Danmark. Ifølge Eurostat bor 43 pct. af den danske befolkning i landområder, mens gennemsnittet for EU er 24 pct.

---

⁵ *Kommuner længere væk fra større byer* er her defineret som kommuner, hvor der er mere end 30 minutters kørsel til en by med mindst 45.000 indbyggere.

Bilag: Flere ting har effekt på, hvor SMV'er foretrækker at placere sig

I bilaget præsenteres den økonometriske metode for, hvad der har indflydelse på SMV'ers svar på, om de, som et tænkt eksempel uden at ændre form eller størrelse, ville placere sig i en anden kommune end den, hvor de er placeret i dag.

Boks 1: Den formelle metode – logistisk regression

Modellen er bygget på en logit model med en binomial afhængig variabel givet ved:

- 1 = SMV'erne der svarer, at de, som et tænkt eksempel uden at ændre form eller størrelse, ville placere deres virksomhed der, hvor de ligger i dag eller i et større by- eller erhvervsområde i samme kommune
- 0 = SMV'erne der svarer, at de, som et tænkt eksempel uden at ændre form eller størrelse, hellere ville placere deres virksomhed i et større by- eller erhvervsområde i en anden kommune, i en af storbyerne (København, Aarhus, Odense eller Aalborg) eller uden for Danmark.

Modellen skrives som:

$$\log \frac{p(X_i)}{1 - p(X_i)} = \beta_0 + \beta_i X_i$$

Hvor X_i er de i uafhængige variable, der bliver præsenteret i boks 2 og 3. β_i er koefficienter for hver af de i uafhængige variable.

Modellen er baseret på spørgsmål fra Lokalt Erhvervs klima 2016.

Modellen er baseret på SMV'ers svar på en række spørgsmål i Lokalt Erhvervs klima 2016. Spørgsmålene dækker en række områder, der bør have effekt på SMV'ens placering og på, om den vil overveje at placere sig et andet sted. Emnerne er: Infrastruktur, arbejdsmarked, dialog, og tiltrækning og fastholdelse af borgere og virksomheder.

Boks 2: Spørgsmål fra Lokalt Erhvervsklima 2016

I modellen benyttes en række af svarene, indsamlet i forbindelse med Lokalt Erhvervsklima 2016 på en række spørgsmål. Følgende spørgsmål fra Lokalt Erhvervsklima indgår:

1. Hvor tilfreds er du med kommunens indsats med det kommunale vejnet?
2. Hvor tilfreds er du med kommunens indsats med jobcentrenes service over for virksomhederne
3. Hvor tilfreds er du med kommunens evne til at fastholde og tiltrække nye virksomheder til kommunen?
4. Hvor tilfreds er du med kommunens evne til at fastholde og tiltrække nye borgere til kommunen?
5. Hvor tilfreds er du med dialogen mellem erhvervslivet og kommunens politikere?
6. Hvor tilfreds er du med dialogen mellem erhvervslivet og kommunens embedsmænd?
7. Hvad bør kommunen prioritere højest, hvis den skal styrke virksomhedernes vækstmuligheder fremadrettet?
8. Har din virksomhed inden for det seneste år forgæves forsøgt at rekruttere nye medarbejdere, herunder lærlinge/elever?

Til de første 7 spørgsmål har virksomhederne 6 svarmuligheder: Meget tilfreds, Tilfreds, Hverken/eller, Utilfreds, Meget Utilfreds, Ved ikke. Til det syvende spørgsmål skal virksomhederne sætte to krydser og de har 10 svarmuligheder, hvoraf vi kun benytter svarmulighederne: Infrastruktur og transport. Det ottende og sidste spørgsmål bliver omformuleret til et binært svar: Ja eller Nej.

Vi tester for, at SMV'erne svarer hypotetisk på spørgsmålet om de ville placere sig et andet sted

Spørgsmålet om placering skal ses som et tænkt eksempel, hvor SMV'er ikke ændrer form og størrelse, hvis den ønsker at placere sig andensteds. Derfor testes modellen i første omgang for, om SMV'erne rent faktisk har svaret på spørgsmålet som et tænkt eksempel. Det er gjort ved at teste om virksomhedernes regnskaber og en række nøgletal har indflydelse på SMV'ernes lyst til at placere sig i en anden kommune⁶. Svarene bør være uafhængige af, hvordan SMV'erne ser ud (form og størrelse) baseret på regnskabet og nøgletallene.

---

⁶ Eller det modsatte scenarie, hvor virksomheden svarer, at den fortsat vil være placeret i den samme kommune

Boks 3: Virksomhedskarakteristika for SMV'er

Beregning af virksomhedskarakteristika sker ud fra regnskabsdata fra NN Markedsdata. Regnskabsdata er for en fireårig periode fra regnskabsårene 2012 til 2015. Data hentes for SMV'erne, der har pligt til at oplyse regnskaber.

Vi beregner følgende nøgletal:

$$\text{Afkastningsgrad} = \frac{\text{Bruttoresultat}}{\text{Samlede aktiver}} \times 100$$

$$\text{Grundratio} = \frac{\text{Grunde i alt i kr.}}{\text{Balancen}} \times 100$$

$$\text{Kapitalgrad} = \frac{\text{Materielle anlægsaktiver}}{\text{Antal ansatte}} \times 100$$

Køb af grunde

$$= \text{Grunde i alt i kr. i 2015} \\ - \text{Grunde i alt i kr. i 2012}$$

Af andre variable, der bliver taget højde for i modellen, er aktiver i alt, der er et mål for størrelsen, alder på den enkelte SMV i 2015 og antallet af ansatte i 2015 (alle bliver lavet om til logaritmer).

SMV'erne svarer hypotetisk på spørgsmålet om, at placere sig et andet sted...

Vi finder, at svarene fra SMV'erne ikke afhænger af deres virksomhedskarakteristika, når vi inkluderer svarene fra andre spørgsmål i Lokalt Erhvervsklima 2016⁷. Det indikerer, at SMV'erne svarer hypotetisk på spørgsmålet om, hvor de som et tænkt eksempel, ville placere sig.

..., så vi benytter alene deres svar fra Lokalt Erhvervsklima på andre forhold

Når det er testet, at SMV'erne har svaret hypotetisk på det afhængige spørgsmål, benytter vi alene de 7 spørgsmål i boks 2 som uafhængige variable i vores model. De skal forklare, hvorfor SMV'erne svarer, at de, som et tænkt eksempel, ville placere sig i en anden kommune.

Hvor SMV'erne er placeret er også inkluderet i modellen

Resultaterne for den estimerede logistiske regression i tabel 1 viser, at det kun er service fra jobcenterne, der ikke bliver en del af modellen. Udover svarene fra SMV'erne er der inkluderet, hvor i landet de er placeret.

---

⁷ Se boks 3: Spørgsmål fra Lokalt Erhvervsklima og tabel 1: Resultater fra logistisk regression

Tabel 1: Resultater fra logistisk regression

Hvis du (som et tænkt eksempel) havde mulighed for frit at vælge placeringen af din virksomhed uden at ændre form og størrelse, hvor ville du så placere virksomheden?

Model (1 = ny placering, 0 = samme placering)	Model 1	Model 2
Kommuner tættere på de større byer	0,2825* (0,1408)	0,2693' (0,1402)
Kommuner længere fra de større byer	0,3631** (0,1362)	0,3376* (0,1348)
Forgæves rekruttering	0,3769*** (0,1140)	0,4055*** (0,1120)
Neutral vurdering af fastholdelse af borgere og virksomheder	0,7123*** (0,1370)	0,7316*** (0,1364)
Utilfreds vurdering af fastholdelse af borgere og virksomheder	1,2604*** (0,1488)	1,2915*** (0,1472)
Neutral vurdering af dialogen mellem erhvervslivet og kommunen	0,4875*** (0,1352)	0,5190*** (0,1337)
Utilfreds vurdering af dialogen mellem erhvervslivet og kommunen	0,9007*** (0,1570)	0,9468*** (0,1528)
Neutral vurdering af jobcentrenes service	0,1654 (0,1296)	-
Utilfreds vurdering af jobcentrenes service	0,2031 (0,1587)	-
Neutrale scenarier infrastruktur	0,1315 (0,1611)	0,1340 (0,1608)
Prioriteret infrastruktur + utilfreds vurdering	0,4091* (0,2075)	0,4060' (0,2073)

Anm: Modellen er testet for virksomhedskarakteristika, samt alder og antal ansatte. Tal i parentes er standardafvigelsen. ***Signifikant på 0,1 pct. niveau, **Signifikant på 1 pct. niveau, *Signifikant på 5 pct. niveau, og 'Signifikant på 10 pct. niveau. Prioritering af infrastruktur og utilfredse vurderinger med infrastruktur er i model 2 signifikant på et 94,9 pct. konfindensinterval. Modellen indeholder en kommune definition, forgæves rekruttering (1 = virksomheden har forgæves forsøgt at rekruttere medarbejder, 0 = virksomheden har fået de medarbejdere den har behov for), en kategorivariable for virksomhedernes tilfredshed med tiltrækning og fastholdelse af nye borgere og virksomheder (1 = utilfreds, 2 = neutral, 3 = tilfreds), en kategorivariable for virksomhedernes tilfredshed med dialogen med kommunen (1 = utilfreds, 2 = neutral, 3 = tilfreds), en kategorivariable for virksomhedernes tilfredshed med jobcentre i kommunen (1 = utilfreds, 2 = neutral, 3 = tilfreds) og en interaktionsvariable mellem om kommunen bør prioritere infrastruktur og om virksomheden er tilfreds med kommunens indsats på samme område (1 = prioriteret + tilfreds, 2 = neutrale scenarier = ikke prioriteret + tilfreds, prioriteret + neutral, ikke prioriteret + neutral, ikke prioriteret + utilfreds, 3 = prioriteret + utilfreds). Der er 1.805 observationer i modellen.

Kilde: Lokalt Erhvervsklima 2016 og DI beregninger.

Odds ratio giver os mulighed for at fortolke koeficienter fra den estimerede model

I nedenstående tabel 2 er beregnet odds ratios for de signifikante variable i modellen. Det gør, at vi kan fortolke størrelsen af de enkelte variable og give et bud på, hvad der kunne få SMV'erne, som et tænkt eksempel, til at placere sig i en anden kommune. Vi kan fx se, at der er lige under halvanden gang større sandsynlighed for, at SMV'er, der ligger længere væk fra de større byer, svarer de hypotetisk ville placere sig i en anden kommune, sammenlignet med SMV'er i kommuner med de større byer⁸.

Tabel 2: Odds ratios for signifikante variable

Hvis du (som et tænkt eksempel) havde mulighed for frit at vælge placeringen af din virksomhed uden at ændre form og størrelse, hvor ville du så placere virksomheden?

Kommuner tættere på de større byer	1,3
Kommuner længere fra de større byer	1,4
Forgæves rekruttering	1,5
Neutrale vurderinger af borgere og virksomheder	2,1
Utilfredse vurderinger af borgere og virksomheder	3,6
Neutrale vurderinger af kommunens dialog med erhvervslivet	1,7
Utilfredse vurderinger af kommunens dialog med erhvervslivet	2,6
Neutrale scenarier for infrastruktur	-
Prioritering af infrastruktur og utilfredse vurderinger	1,5

Kilde: Lokalt Erhvervsklima 2016 og DI beregninger

For en mere simplificeret præsentation samles ovenstående i 6 kategorier, hvor der tages et gennemsnit af deres odds ratios for de signifikante variable. Følgende kategorier opstilles:

- Kommunens image = Utilfredse vurderinger af borgere og virksomheder + neutrale vurderinger af borgere og virksomheder

⁸ For kommunedefinition se DØR forårsrapport 2015

- Dialog mellem kommunen og erhvervslivet = Utilfredse vurderinger af dialogen + neutrale vurderinger af dialogen
- Jobcentrenes service = Utilfredse vurderinger med servicen fra jobcentrene
- Infrastruktur = Utilfredse vurderinger og ønsket prioriteret
- Forgæves rekruttering = Forgæves rekruttering
- Kommunens placering = Kommuner tættere på de større byer + Kommuner længere væk fra de større byer

Odds ratios for de opstillede kategorier findes i tabel 3, hvilken blot er en sammenlægning af den tidligere odds ratio tabel 2.

Tabel 3: Odds ratios for de 6 kategorier

Hvis du (som et tænkt eksempel) havde mulighed for frit at vælge placeringen af din virksomhed uden at ændre form og størrelse, hvor ville du så placere virksomheden?

Kommunens image	2,8
Dialog mellem kommunen og erhvervslivet	2,1
Infrastruktur	1,5
Forgæves rekruttering	1,5
Kommunens placering	1,3

Kilde: Lokalt Erhvervs klima 2016 og DI beregninger
